

Szolnoki Járásbíróság
29.P.20.867/2017/10.szám

A Szolnoki Járásbíróság dr. Zsuzs Katalin ügyvéd (5000 Szolnok, Baross u. 20. 2/212.) által képviselt _____ felperesnek – c
ügyvéd (_____) által képviselt Lombard Lízing Zrt. (6720 Szeged,
Somogyi B. u. 19.) alperes ellen törzskönyv kiadása és egyéb igény iránt indított perében meghozta
a következő

í t é l e t e t :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az (_____) forgalmi
rendszámú S _____ típusú gépjármű törzskönyvét.

A bíróság ítéletével pótolja az alperesnek a fenti gépjárműre a gépjármű-nyilvántartásba az alperes
javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom törlésére irányuló hozzájáruló nyilatkozatát.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek _____
_____ Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet írásban, 3
példányban a Szolnoki Törvényszékhez címezve a Szolnoki Járásbíróságon kell benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a fellebbezés csak a
perköltség viselésére vagy összegére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel
kapcsolatos, a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, azonban a fellebbező fél
fellebbezésében, az ellenérdekű fél pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított 8 napon belül
kérheti a tárgyalás megtartását.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, ha a felek ezt kérték.

I n d o k o l á s

A Lombard Finanszírozási Zrt., az alperes jogelődje, mint hitelező és az alperes. mint
kölsönbevevő 2008. január 25. napján az _____) forgalmi rendszámú _____
típusú, _____ alvázszámú es a _____ motorszámú gépjármű vételárának
finanszírozása céljából 1 035 000 Ft összegű devizaalapú kölcsönszerződést kötöttek. A
kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg a kölcsön visszafizetésének biztosítására a kölcsönből
finanszírozott gépjárműre opciós jogot alapítottak az alperes javára, másrészt adásvételi szerződést
kötöttek.

Az adásvételi szerződés 4. pontjában rögzítették, hogy a szerződés hatálybalépésének időpontja az
azt megelőző nap, amikor a kölcsönbevevővel szemben olyan jogerős bírósági vagy egyéb
határozatot hoznak vagy okiratot végrehajtási záradékkal látnak el, amely alapján ellene végrehajtás
kezdeményezhető, illetve az azt megelőző nap, hogy a jogszabály által erre feljogosított szervek a
kölsönbevevő ellen közvetlen végrehajtást indítanak.

Szolnoki Járásbíróság
29.P.20.867/2017/10.szám

Az opciós szerződésben rögzítették, hogy a szerződő felek a kölcsönbevevőnek a hitelezővel szemben fennálló kölcsönszerződésből eredő kötelezettségei biztosítására, beleértve a fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése miatt felszámított késedelmi kamatot, valamint az esetlegesen felmerülő végrehajtási költségeket is, vételi jogot alapítanak a hitelező javára a kölcsönbevevő tulajdonát képező gépjárműre, amely vételi jogot az opciós szerződés 4. pontja szerint a hitelező a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette.

Az opciós szerződés 6. pontja szerint a szerződő felek a hitelező javára alapított vételi jog biztosítására a vételi joggal terhelt gépjármű tekintetében elidegenítési és terhelési tilalmat kötöttek ki.

Az opciós szerződés 7. pontjában akként rendelkeztek, hogy a hitelező a vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontra – az esedékességet követő 15 napon belül – akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

A kölcsönszerződés részévé vált az alperes HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzata, amely az alábbi rendelkezéseket tartalmazta:

- IV.7. pont: amennyiben az elsődleges biztosíték opció és az egyedi kölcsönszerződés futamideje 5 évnél hosszabb, a kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására az eredeti feltételekkel egyező tartalommal ismét vételi jogot engedni, amelynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap,
- IV.9. pont: amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni,
- VI.1. pont: a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára – a felek között létrejött szerződésnek megfelelően – a vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg,
- XII.1. pont: a hitelező jogosult az üzletszabályzat módosítására. Az üzletszabályzat módosítását annak hatálybalépése előtt legalább 15 nappal korábban, ajánlott levélben megküldi a kölcsönbevevőnek. Amennyiben a kölcsönbevevő a fenti határidőn belül írásban nem nyilatkozik, az üzletszabályzat módosítását a hitelező a kölcsönbevevő által elfogadottnak tekintheti. Az üzletszabályzat módosítása a hatálybalépéstől kezdve vonatkozik a még le nem járt kölcsönszerződésekre.

Az alperes a HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat helyébe a 2009. augusztus 1. napjával a HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzatát léptette, amely V.6. pontja szerint a hitelező javára az eszközből megvásárolt gépjárműre – a felek között létrejött opciós szerződéssel – alapított opciós jog úgynevezett zárt opció, azaz a hitelező opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja az opciós szerződésben kikötött időtartam alatt.

A kölcsön igénybevételeivel egyidejűleg a gépjármű-nyilvántartásba bejegyzésre került a vételi jog.

A felperes a kölcsönszerződés alapján fennálló fizetési kötelezettségének nem tett eleget, amelyre figyelemmel az alperes 2015. szeptember 23. napján határidő tűzésével a kölcsönszerződést

Szolnoki Járásbíróság
29.P.20.867/2017/10.szám

felmondta. A határidő eredménytelenül telt el, ezért az alperes 2015. augusztus 31. napján azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést és opciós jogával élt.

A felperes 2015. július 29. napján kelt levelével felszólította az alperest a gépjármű törzskönyvének kiadására. Az alperes a törzskönyvet a felperes részére nem adta ki.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az I. forgalmi rendszámú gépjármű törzskönyvének kiadására, továbbá a bíróság ítéletével pótolja az alperesnek a gépjármű-nyilvántartásba az alperes javára bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom törlésére irányuló hozzájáruló nyilatkozatát, és marasztalja a perköltségben.

Kereseti kérelmét arra alapította, hogy az opciós szerződés 4. és 7. pontja együttes értelmezésével az opciós jog a kölcsönszerződés megkötésétől számított 5 éven belül volt gyakorolható, az alperes az 5 éves időtartamon belül opciós jogával nem élt, az 5 év elteltével 2013. január 25. napján az opciós joga megszűnt. Ezért megszűnt az annak biztosítására alapított elidegenítési és terhelési tilalom is. Az üzletszabályzat opciós jogot ismételten engedélyező rendelkezése a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 375. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó 374. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések megkerülésére irányul, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján jogszabályba ütközik, így érvénytelen. Továbbá az üzletszabályzat ezen rendelkezésének érvénytelenségét közérdekű perben hozott jogerős ítélet tisztességtelennek minősítette. (A Szegedi Törvényszék 13.P.21.224/2012/35. és a Szegedi Ítéletábla Pf.II.20.961/2014/3. sorszámú ítélete)

Álláspontja az volt, hogy a szerződést kötő felek a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékeként nem kötötték ki az alperes törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő kötelezettségeit nem teljesíti maradéktalanul. Az opciós szerződés rendelkezései alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felek a vételi jog biztosítására kötötték ki az alperes javára az elidegenítési és terhelési tilalmat a vétel tárgyát képező gépjárműre és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség biztosítására. Továbbá az üzletszabályzat VI.1. pontja is ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani. Az üzletszabályzat IV.9. pontja csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbevevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező köteles kiadni a törzskönyvet és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot, nem jelenti azonban azt, hogy a hitelezőt csak akkor terheli a törzskönyv kiadásának kötelezettsége, ha a kölcsönbevevő maradéktalanul teljesítette a fizetési kötelezettségeit. Mindezekre figyelemmel az volt az álláspontja, hogy az alperes a gépjármű törzskönyvét jogalap nélkül tartja a birtokában.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződés biztosítékeként úgynevezett zárt opciót kötöttek ki a felek, amelynek értelmében az alperes opciós jogát az opciós szerződésben kikötött feltételek beálltától kezdődően gyakorolhatja az opciós szerződésben kikötött időtartam alatt, azaz a szerződésben rögzített 5 éves időtartam a szerződésben kikötött feltételtől számít, amely feltétel az opciós szerződés 4. pontja alapján az, hogy a kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban az esedékességet követő 15 napon belül akár részben, akár egészben a kölcsönvevő nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül. Álláspontja szerint ezért az alperes jogszerűen élt az opciós jogával a kölcsönszerződés felmondásával egyidejűleg.

Hivatkozott arra is, hogy amennyiben az opciós jog az 5 év elteltével mégis megszűnt volna, az üzletszabályzat IV.9. pontja értelmében a törzskönyv birtokban tartása a felek között létrejött kölcsönszerződés önálló biztosítékának tekinthető, azaz a törzskönyv birtokban tartására lehetőséget

Szolnoki Járásbíróság
29.P.20.867/2017/10.szám

ad, amelyet alátámaszt az is, hogy az opciós szerződés a törzskönyv birtokban tartásáról rendelkezést nem tartalmaz, az az üzletszabályzatban került rögzítésre.

Hivatkozott arra, hogy az üzletszabályzat IV.9. pontja értelmében csak abban az esetben köteles az alperes a törzskönyvet kiadni éppen a gépjármű biztosítéki funkciójából adódóan, ha a felperes valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette, azaz a törzskönyv visszatartása atipikus biztosíték.

Hivatkozott arra is, hogy a törzskönyv birtokban tartása egy az opciós jogtól független, önálló, atipikus biztosítéknak tekinthető, amely az üzletszabályzat szerint önállóan került kikötésre, nincs összefüggésben a másik két biztosítékkal, az se nem a opciós, se nem az adásvételi szerződés biztosítéka, azokhoz nem kapcsolódik. Az alperes által nyújtott kölcsön elsődleges biztosítéka a gépkocsi, amely e funkcióját a hitel egész időtartama alatt betölti. Ennek érdekében a vételi jogon túl önálló biztosítékként került kikötésre az üzletszabályzat IV.9. pontjában a törzskönyv birtoklása. A kikötés e tartalomtól eltérő értelmezése nem lehetséges, mert a megfogalmazás teljesen világos és kellően figyelmes átlagfogyasztó számára is érthető, így a felperes számára is egyértelmű kellett hogy legyen. Hivatkozott arra, hogy a felek a teljesítéshez kötötték a törzskönyv kiadását az üzletszabályzat IV.9. pontja szerint, ezért szükségtelen annak vizsgálata, hogy az opciós jog lejárt-e.

A felperes keresete megalapozott.

A bíróság a tényállást a felperes keresetlevele és az általa csatolt okiratok, az alperes érdemi ellenkérelme, valamint a per egyéb iratai és adatai alapján állapította meg.

A perben nem volt vitatott az, hogy a felperes és az alperes jogelődje között kölcsönszerződés és ahhoz kapcsolódóan opciós és adásvételi szerződés jött létre. A szerződés értelmében a törzskönyv az alperes birtokába került és a gépjármű-nyilvántartásba az elidegenítési és terhelési tilalom az alperes javára bejegyzésre került.

Az sem volt vitatott, hogy a kölcsönszerződést az alperes 2015. augusztus 31. napján azonnali hatállyal felmondta és az opciós jogával élt.

A felperes a kölcsönszerződés megkötésekor úgy nyilatkozott, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, továbbá a HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, azt magára nézve kötelezőnek ismerte el.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. tv. 50. § (1) bekezdése alapján a perbeli jogvita elbírálására a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (Ptk.) rendelkezéseit kellett alkalmazni.

A Ptk. 375. § (1) bekezdése szerint, ha a tulajdonos másnak vételi jogot (opció) enged, a jogosult a dolgot egyoldalú nyilatkozattal megvásárolhatja. Ugyanezen § (4) bekezdése értelmében egyebekben a vételi jogra a visszavásárlási jog szabályait kell alkalmazni.

A Ptk. 374. § (2) bekezdése szerint a visszavásárlási jogot legfeljebb 5 évre lehet kikötni, az ezzel ellentétes megállapodás semmis.

A Ptk. 220. § (1) bekezdése értelmében a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz.

Szolnoki Járásbíróság
29.P.20.867/2017/10.szám

Az opciós jog időtartamát szabályozó az opciós szerződés 4. pontjában foglalt szerződéses kikötés megfelel a Ptk. 375. § (4) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ptk. 374. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mely szerződéses kikötés helyes értelmezése szerint az alperest legfeljebb addig illette meg a vételi jog a szerződés aláírásától számított 5 éves időtartamon belül, ameddig a felperes a kölcsönszerződésből eredő tartozását maradéktalanul nem teljesítette. Ugyanakkor az üzletszabályzat IV.7. pontja megkerüli a Ptk. 374. § (2) bekezdésének kógens rendelkezését, mivel annak alapján az alperes jogosultságot kap arra vonatkozóan, hogy egyoldalú felszólítással kötelezze – változatlan tartalommal – újabb opciós szerződés kötésére a felperest, azaz az 5 évre szóló opciós szerződést az alperes a Ptk. fenti rendelkezését megkerülve meghosszabbíthatja, így ez a rendelkezés a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.

A HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzat XII.1. pontjában foglalt szerződéses kikötés tisztességtelensége közérdekű perben megállapításra került (Szegedi Törvényszék 13.P.21.224/2012/35. és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.961/2014/3. és 8. sorszám alatti ítélete), ezért a perbeli esetben a HIT/2006.05.31. számú üzletszabályzatot a HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzat nem váltotta fel, ezért nincs jelentősége annak, hogy a HITGd/2009.08.01. számú üzletszabályzat V.6. pontja miként rendelkezik.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy az alperes vételi joga a szerződés megkötésétől számított 5 év elteltével, 2013. január 25. napján megszűnt.

A Ptk. 200. § (1) bekezdésében meghatározott szerződéskötési szabadság elvéből következően nincs akadálya annak, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékeként a felek kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit nem teljesítette maradéktalanul. Azonban a perbeli esetben a felek ilyen tartalmú megállapodást nem kötöttek.

Az opciós szerződés 6. pontja szerint a vételi jog és nem a kölcsönszerződésből eredő kötelezettség biztosítására kötöttek ki a felek az alperes javára elidegenítési és terhelési tilalmat a vételi jog tárgyát képező gépjárműre. Az üzletszabályzat VI.1. pontja ezzel összhangban úgy rendelkezik, hogy az alperes köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe az alperes javára a felek között létrejött szerződésnek megfelelően vételi jogot vagy jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet az alperes, mint korlátozás jogosítottja részére küldje meg. Az üzletszabályzat IV.9. pontja az alperes kötelezettségei között szabályozza a gépjármű törzskönyvének kiadására vonatkozó kötelezettségét. Ezen szerződéses rendelkezések együttes értelmezése azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani. Sem ezen szerződéses rendelkezésekből önállóan, sem a szerződés vagy az üzletszabályzat más rendelkezéseivel való együttes értelmezéséből nem következik az, hogy az alperes javára önálló biztosítékként került volna kikötésre a törzskönyv birtoklása. Így a törzskönyv birtoklásához való jog az opciós joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság. Az opció, valamint az elidegenítési és terhelési tilalom kikényszeríthetősége érdekében került a törzskönyv az alperes birtokába.

Az üzletszabályzat IV.9. pontja annyit jelent, hogy ha a felperes teljesíti a fizetési kötelezettségeit, az alperes köteles kiadni a törzskönyvet és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot, nem jelenti egyúttal azt is, hogy a törzskönyv kiadási kötelezettség csak akkor terheli az alperest, ha a felperes maradéktalanul teljesítette a fizetési kötelezettségét.

Szolnoki Járásbíróság
29.P.20.867/2017/10.szám

A Ptk. 207. § (1), (2) és (4) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel a szerződés IV.9. pontja nem értelmezhető úgy, hogy az alperest megilleti a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékként a gépjármű törzskönyvének birtokban tartása mindaddig, amíg a felperes valamennyi fizetési kötelezettségének nem tesz eleget. E körben utal a bíróság a Kúria Pfv.V.21.971/2015/6. számú ítéletében foglaltakra, mely szerint önmagában annak rögzítése, hogy a hitelező a kölcsönszerződésből fakadó kölcsönbevevői kötelezettségek maradéktalan teljesítése esetén köteles a gépjármű törzskönyvét az adós részére kiadni, nem minősül olyan kikötésnek, amelyből egyértelműen kitűnik az, hogy a gépjármű törzskönyvének birtokban tartásának joga önálló biztosítékkul szolgál.

Mindezekre tekintettel az opciós jog és annak biztosítására kikötött elidegenítési és terhelési tilalom az opciós jog gyakorlására nyitva álló határidő leteltére tekintettel megszűntek. Mivel az alperes opciós joga megszűnt, nem jogosult magánál tartani a törzskönyvet és megtagadni az elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatot. Ezért a bíróság kötelezte az alperest a gépjármű törzskönyvének kiadására és pótolta az alperesnek a gépjármű-nyilvántartásba bejegyzett elidegenítési és terhelési tilalom törlésére irányuló hozzájáruló nyilatkozatát a Ptk. 277. §-a és a 295. §-a alapján.

A bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (Pp.) 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes javára perköltség megfizetésére, amely a felperes által megfizetett 42 000 Ft összegű eljárási illetékből és a felperes jogi képviselővel felmerült ügyvédi munkadíj összegéből áll, mely utóbbit a bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján 115 000 Ft-ban, a csatolt megbízási szerződésnek megfelelően állapított meg.

Szolnok, 2017. szeptember 14.

Dr. Lendvai Kinga s.k.
bíró